

DE OMGEVINGSJURIST

MAAKT UW BESTEMMINGSPLAN MILIEU-PROOF

**onderbouwing spuitzone
Van der Mondeweg 82**

De Omgevingsjurist

Groot Handelsgebouw Rotterdam Business center
Weena 737, 3013 AM Rotterdam

T: 010 – 268 0689

www.omgevingsjurist.nl
info@omgevingsjurist.nl

Wie is Marian Harberink?

Marian Harberink is gespecialiseerd in de technische en juridische doorwerking van milieu in het bestemmingsplan. Eén van haar specialisaties is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op open teelten en de hierbij behorende zonering (spuitzones) en afstanden tot woningen. Ze adviseert met name gemeenten, adviesbureaus, projectontwikkelaars en boomkwekers over dit onderwerp.

Naast ruim 15 jaar praktijkervaring heeft ze hierover gepubliceerd in de juridische vakbladen Milieu & Recht (*'Intensief gewasbeschermingsmiddelengebruik bij open teelten', M en R 2011/38*) en Bulletin RO totaal (*'Spuitzones van boomgaarden en een goede ruimtelijke ordening' BRO 2010, nr. 6*) en het vaktijdschrift De Boomkwekerij (*'Let op de spuitzone rond boomkwekerijpercelen', 27 mei 2011*).

Ze heeft onder meer onderbouwingen gemaakt voor de gemeenten Overbetuwe, Nederbetuwe, Houten, Utrecht, Veldhoven, Wijk bij Duurstede, Tilburg, Rheden, Beuningen, Hulst, Uden en voor makelaars, projectontwikkelaars, kwekerijen, adviesbureaus en particulieren.

Gemeente Lingewaard
College van B&W
Kinkelenburglaan 6
6681 BJ BEMMEL

ONDERBOUWING SPUITZONE VAN DER MONDEWEG 82

1. Aanleiding

Op basis van de gegevens die zijn ontvangen van bureau Zijaanzicht te Arnhem, bent u voornemens het wijzigingsplan Van der Mondeweg 82 te Haalderen vast te stellen. Het ontwerpwijzigingsplan beoogt de realisatie van twee vrijstaande woningen, een aan de Van der Mondeweg naast nummer 82 en een aan de Lage Zandsestraat naast nummer 3. Daarnaast beoogt het ontwerpwijzigingsplan de planologische omzetting van de huidige bedrijfswoning aan de Van der Mondeweg 82 in een burgerwoning mogelijk te maken. Ruim 11.000 m² aan kassen zal worden gesloopt.

Het ontwerpwijzigingsplan Buitengebied Lingewaard, Van der Mondeweg 82 Haalderen met bijbehorende stukken heeft vanaf 31 augustus 2017 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er is gedurende deze periode een zienswijze ingediend. Volgens reclamant wordt zij door het wijzigingsplan in de toekomst geconfronteerd met een aanzienlijke beperking van de huidige bedrijfsmatige mogelijkheden en frustreert dit de toekomstplannen op deze locatie. Naar aanleiding van de zienswijze is onderzocht wat een verantwoorde afstand is tussen de woonlocaties en het agrarische perceel van reclamant.

Met het ruimtelijke besluit moet worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening in de zin van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Ten zuiden van het plangebied ligt een perceel met een agrarische bestemming. Ingevolge de geldende agrarische bestemming is bomen- en fruitteelt onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Vanwege deze mogelijkheid in het geldende bestemmingsplan kunnen spuitzones in juridische zin een rol spelen. Hierbij moet worden uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden van het betreffende perceel¹.

2.1 Spuitzones en gevoelige functies

Er gelden in Nederland geen wettelijke bepalingen over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen, voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige objecten, zoals woningen². Vanwege mogelijk vrijkomende drift (verwaaiing van spuitvloeistof) bij het bespuiten van fruitbomen wordt in de bestemmingsplanpraktijk een vuistregel gehanteerd om een afstand van 50 meter aan te houden tussen een fruitboomgaard en een gevoelige bestemming. Dit is een in de praktijk gegroeide vuistregel.

Gevoelige functies zijn plaatsen waar regelmatig en voor een groot gedeelte van de dag mensen verblijven of samenkomen. Een woning met tuin wordt als zodanig aangemerkt. Bij de afstand van 50 meter wordt ervan uitgegaan dat enerzijds de bedrijfsvoering van de agrariër niet wordt belemmerd en anderzijds dat er geen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van de bewoners van de woningen. De 50 meter afstand is echter een indicatieve en willekeurige afstand. Een verantwoorde

---

¹ ABRS 7 januari 2015, no. 201305911/1/R6.

² ABRS 22 juli 2009, nr. 200806481/1/R2.

afstand hangt onder meer af van het soort teelt ter plaatse en de plaatselijke omstandigheden. Drift in bijvoorbeeld de fruitteelt is door de aard van de bespuiting, met name op- en zijwaarts gericht spuiten en spuitfrequentie intensiever dan bijv. bespuitingen in de lage bometeelt of aardappelteelt. Voor het betrokken bestuursorgaan bestaat zowel bij toepassing als afwijking van deze afstand een onderzoeksplicht. Een kortere afstand is mogelijk, mits voorzien van een deugdelijke motivering³.

2.2 Beschrijving omgeving

Het plangebied bestaat uit een voormalige bloemenkwekerij en is gesitueerd aan de Van der Mondeweg 82 in Haalderen. Op het erf staat verschillende bebouwing waaronder ruim 11.000 m² aan kassen en een bedrijfswoning met een bijgebouw. De Van der Mondeweg is de doorgaande weg tussen Gendt en Bemmelen. De omgeving van het plangebied kan in hoofdzaak gekenmerkt worden als dorps met een landelijk karakter. De locatie ligt op korte afstand van (en tussen) de kernen Bemmelen en Haalderen.

Afbeelding 1: luchtfoto omgeving van plangebied (nabij blauwe pijl) en het agrarische perceel (rode pijl).

De locatie Van der Mondeweg 82 staat kadastraal bekend als: gemeente Bemmelen, sectie L, no. 501, 502, 529 en 530.

Het zuidelijk gelegen agrarische perceel met bomen staat kadastraal bekend als: gemeente Bemmelen, sectie L, no. 500.

³ Artikel 3:2 juncto artikel 3:4 Awb en artikel 3.1.6 Bro en ABRS 31 augustus 2011, no. 200909137/1/R3, ABRS 18 mei 2011, no. 201001510/1/R1, ABRS 25 april 2012, no. 201108990/1/R3, r.o.2.7.1.

afbeelding 2: foto vanaf Van der Mondeweg met uitzicht op planlocatie met rechts huidige bedrijfswoning

3.1 Onderzoek omvang spuitzone

Zoals hiervoor staat aangegeven is de in de praktijk gegroeide vuistregel van 50 meter indicatief. Dat betekent dat er onder omstandigheden gemotiveerd van kan worden afgeweken. Omdat elk geval anders is, dient dit per dossier te worden onderzocht en afgewogen. Dat is maatwerk. Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en onderzoek komen de volgende aandachtspunten naar voren:

1. wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en);
2. welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt;
3. wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen;
4. overheersende windrichting.

Aan de hand van bovengenoemde stappen wordt in het navolgende onderbouwd waarom in dit dossier al dan niet een kleinere spuitzone kan worden aangehouden dan 50 meter in verband met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Stap 1 Wat wordt planologisch mogelijk gemaakt en geldende bestemming(en)

Geldende bestemmingen Van der Mondeweg 82 en agrarisch perceel met bomen

De locatie aan de Van der Mondeweg 82 is op grond van het geldende bestemmingsplan "Buitengebied Lingewaard" bestemd als 'Agrarisch met waarden - Oeverwallen met de aanduidingen 'bouwvlak' en 'glastuinbouw'. Daarnaast geldt de dubbelbestemming 'Waarde - archeologie 4'.

Afbeelding 3: uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan

Op het agrarische perceel ten zuiden van de locatie Van der Mondeweg 82 is eveneens het bestemmingsplan "Buitengebied Lingewaard" van toepassing en het heeft hierin de bestemming 'Agrarisch met waarden – Oeverwallen' ex artikel 6 van de planregels. Deze gronden zijn onder meer bestemd voor agrarisch grondgebruik.

In artikel 6.4 zijn specifieke gebruiksregels opgenomen. Daarin staat onder meer het volgende verwoord:

6.4 Specifieke gebruiksregels

6.4.1 Strijdig gebruik

In aanvulling op het bepaalde van artikel 2.1 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt onder gebruik strijdig met de bestemming in ieder geval begrepen gebruik van gronden en/of opstallen voor:

h. de uitoefening van vollegrondsfruit- en/of boomteelt, behoudens bestaand gebruik van de gronden ten behoeve van vollegrondsfruit en/of boomteelt, binnen een afstand van 50 m tot de bestemmingsgrens van voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies, zijnde de bestemmingsvlakken met de bestemmingen Bedrijf, Bedrijf - Agrarisch verwant, Cultuur en ontspanning, Detailhandel, Kantoor, Maatschappelijk, Recreatie, Sport, Wonen, alsmede binnen een afstand van 50 m tot kleinschalige kampeerterreinen;

Onder bestaand gebruik wordt ingevolge het geldend bestemmingsplan verstaan:

1.24 bestaand:

- a. bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het moment van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaat en is gebouwd krachtens een onherroepelijke omgevingsvergunning of bouwvergunning voor het bouwen, of wordt gebouwd, dan wel nadien kan worden gebouwd krachtens een onherroepelijke omgevingsvergunning of bouwvergunning voor het bouwen, waarvoor de aanvraag vóór het tijdstip van terinzagelegging is ingediend, danwel vergunningvrij gebouwd in overeenstemming met de Woningwet en/of de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- b. bij gebruik: het gebruik dat op het moment van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan bestaat en in overeenstemming is met het voorheen geldende planologische regime.

Het bestemmingsplan Buitengebied Lingewaard is op 31 oktober 2013 gewijzigd vastgesteld door de raad van de gemeente Lingewaard. Op 13 november 2013 is het bestemmingsplan gepubliceerd in de Staatscourant. Het besluit van de gemeenteraad treedt in werking daags na afloop van de beroepstermijn. De beroepstermijn liep volgens de publicatie t/m 27 december 2013. Op 28 december 2013 is het bestemmingsplan derhalve in werking getreden. Was er op 28 december 2013 sprake van fruitteelt en/of bometeelt?

Afgaande op de luchtfoto's uit 2013, 2014 en 2017 is er sprake van een nagenoeg eenzelfde soort situatie. Het betreft een al vele jaren verwaarloosd kaal stuk terrein met op enkele delen uitgeschoten naaldbomen die niet onderhouden worden. Er is geen sprake van boomteelt of fruitteelt in de zin het normale taalgebruik⁴. Een gebruikte definitie is: een bedrijf dat overwegend of uitsluitend is gericht op het telen van boomkwekerijgewassen en/of fruitteelt. Zoals te zien is op de navolgende foto's worden er op het perceel geen boomkwekerijgewassen geteeld. Evenmin is er sprake van fruitteelt.

Afbeelding 4: foto van agrarisch perceel direct naast kassencomplex Van der Mondeweg 82 (zuidzijde)

---

⁴ In het geldende bestemmingsplan is geen definitie opgenomen van boomteelt. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State kan in dat geval een definitie uit het dagelijks taalgebruik worden gehanteerd.

Afbeelding 5: gedeelte agrarisch perceel rechts van tuin huidige bedrijfswoning

Afbeelding 6: agrarisch perceel op hoek Van der Mondeweg en Lage Zandsestraat

Afbeeldingen 7 en 8: foto's van toestand agrarisch perceel aan Lage Zandsestraat

Afbeelding 9: doorkijk op agrarisch perceel. Op grote delen geen bomen aanwezig maar kale vlakke

Bij het bepalen van een verantwoorde afstand tussen een woonperceel en agrarische percelen waarop bomen- en/of fruitteelt in planologische zin zijn toegestaan, dient te worden gekeken naar wat het bestemmingsplan in juridische zin maximaal toelaat. Hierbij wordt uitgegaan van een maximale invulling van de planologische mogelijkheden van de betreffende gronden. Indien het bestemmingsvlak bomen tot aan de perceelsgrens toelaat, dan dient te worden gemeten vanaf de perceelsgrens (is in dit geval de rand van het bestemmingsvlak)⁵.

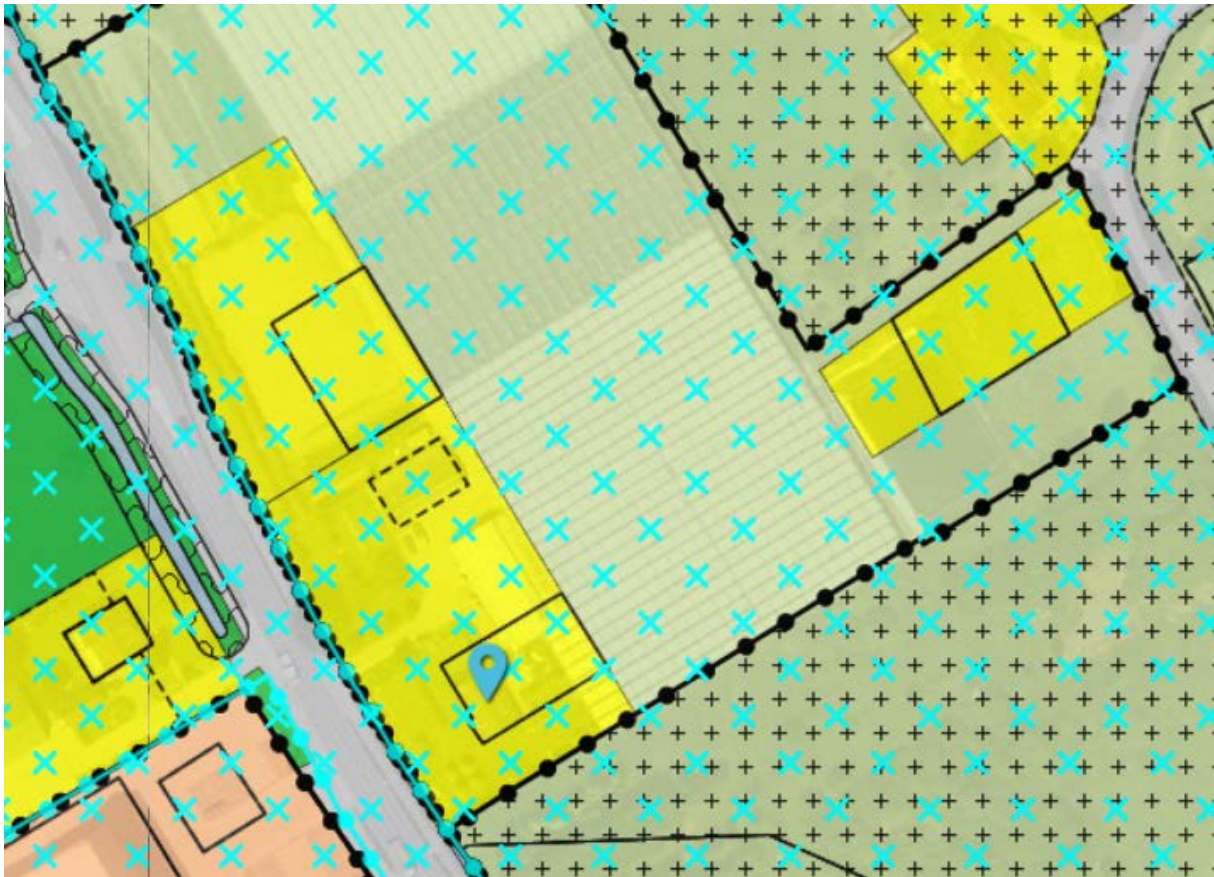
Om elke discussie uit te sluiten of er ter plaatse van het agrarische perceel (L, 500) al dan niet sprake is of was van bometeelt en of fruitteelt al dan niet mogelijk is, wordt bij dit onderzoek uitgegaan van het absolute worstcase-scenario: fruitteelt. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is namelijk bij fruitteelt het meest intensief van alle teelten. Om voornoemde redenen wordt uitgegaan van fruitteelt als maximale planologische invulling.

---

⁵ ABRS 24 juli 2002, no. 200103400/1.

Beoogde bestemming woningen

De beoogde woningen worden bestemd als 'Wonen'. Er dient voor het bepalen van een verantwoorde afstand gemeten te worden vanaf de grens van het bestemmingsvlak 'Wonen' tot aan de grens van het agrarische bestemmingsvlak.

Afbeelding 10: bestemmingsvlakken 'Wonen'

Stap 2 Welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt en wanneer

Drift in de appel- en perenteelt is door de aard van de bespuitingen, met name op- en zijwaarts gericht spuiten (en hoge spuitfrequentie op appels en peren), het meest intensief van alle teelten.

Bij laanbomen wordt ook op- en zijwaarts gespoten, maar minder intensief dan in de fruitteelt. In de lage bomenteelt wordt voornamelijk neerwaarts gespoten. Deze spuittechniek (naar beneden spuiten) zorgt voor beduidend minder drift in de lucht dan op- of zijwaartse bespuitingen.

Voor het agrarische perceel is bij dit onderzoek uitgegaan van gewasbeschermingsmiddelen die in de fruitteelt het meest worden gebruikt. In de appel- en perenteelt worden voornamelijk schimmelbestrijdingsmiddelen (fungiciden), onkruidbestrijdingsmiddelen (herbiciden) en insectenbestrijdingsmiddelen (insecticiden) gebruikt. Veel gebruikte middelen zijn Merpan/Captosan, Fenoxycarb25WG, Teppeki, Runner, Pirimor, Apollo 500SC, CHORUS 50WG, Delan DF, Switch en Syllit. Dit blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Wageningen Universiteit ('Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaardbespuitingen', J.C. van der Zande en M. Weneker, maart 2015). Dit rapport van de WUR vormt tevens de wetenschappelijke basis van deze onderbouwing naar een verantwoorde afstand tussen het bestemmingsvlakken 'Wonen' en de uiterste grens van het agrarische perceel. Het rapport bevat de meest recente wetenschappelijke inzichten in driftblootstelling voor omwonenden bij bespuitingen in een boomgaard (bij de teelt van appels en peren).

Van belang is onder meer wanneer deze middelen gebruikt mogen worden: gedurende het hele jaar of gedurende een seizoen, dus zowel op volblad als op kale bomen. Het middel Captan mag in principe gedurende het gehele jaar worden gebruikt, dus zowel op kale bomen als bomen met blad. In het gebruiksvoorschrift bij het middel Captan zijn echter wel beperkingen gesteld bij de toepassing van het

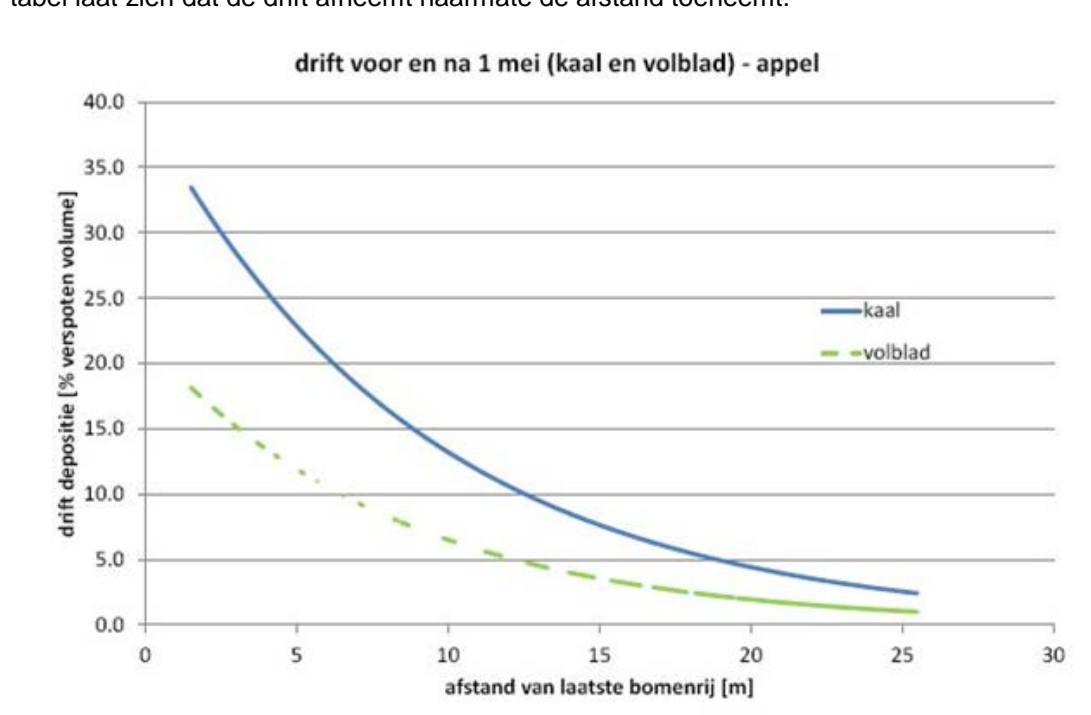

middel bij de teelt van appels en peren, zoals het gebruik van driftreducerende spuitdoppen en spuitmethoden. Captan is van bovengenoemde gewasbeschermingsmiddelen het meest toxisch. De werkzame stof Captan zit in de gewasbeschermingsmiddelen Merpan en Captosan. Het risico wordt veroorzaakt door de hoge frequentie en dosering van gebruik. Om die reden wordt bij het bepalen van een verantwoorde afstand in deze onderbouwning uitgegaan van het middel Captan en het gebruik op kale bomen. Bij gebruik van het meest giftige middel dient namelijk de grootste afstand te worden aangehouden tot een gevoelige functie, zoals een woning met tuin. Dit is het worst case scenario.

Stap 3 Wat zijn de effecten van de gewasbeschermingsmiddelen voor de mens bij blootstelling en het gebruik van driftreducerende middelen

3.1.1 Algemeen

Uit voornoemd onderzoek van de WUR blijkt dat de gezondheidsrisico's van gewasbeschermingsmiddelen voor omwonenden met name liggen bij opname van stoffen door de huid (dermaal risico). Door drift (verwaaiing van spuitvloeistof) kan de mens ongewenst in contact komen met gewasbeschermingsmiddelen. In onderstaande tabel is de drift als percentage van de dosering bij gebruik van een standaardveldspuit (niet driftreducerend) uitgezet tegen de afstand. De tabel laat zien dat de drift afneemt naarmate de afstand toeneemt.

Afbeelding 11: Driftdepositie (% van de dosering) op grondoppervlak naast het perceel voor een standaard boomgaardspuit in de volblad (na 1 mei) en de kale boom (voor 1 mei) situatie, bron: WUR onderzoek 2015

In het onderzoek van de WUR is het maximaal dermale blootstellingseindpunt vastgesteld op 100%. Overschrijding van dit eindpunt betekent dat de huidblootstelling van mensen aan bepaalde gewasbeschermingsmiddelen tot schadelijke effecten kan leiden voor de gezondheid. Vanaf ongeveer 30 meter – gemeten vanaf de laatste bomenrij – wordt nagenoeg de nullijn bereikt bij zowel bij kale bomen als in de volbladsituatie. Dit betekent dat er vanaf een afstand van 30 meter vanaf de laatste bomenrij in de fruitteelt nagenoeg geen spuitdrift meer optreedt richting de omgeving.

In het hiernavolgende wordt onderzocht welke afstand een verantwoorde afstand is bij het gebruik van het meest risicovolle middel Captan tussen de grens van de woonbestemming en het agrarische perceel. Met Captan zijn in het onderzoek van de WUR in verschillende situaties de veiligheidsafstanden berekend. Er is zowel uitgegaan van bespuitingen met een standaard dwarsstroomspuit – niet driftbeperkend – als met doppen met driftarme spuittechnieken (DRT75 en DRT90) op boomhoogtes van 0-3 m en 3-6 m. Zie hiervoor de overzichten op p. 13 en 14 van deze onderbouwning.

1. geen sloot om boomgaard; eerste bomenrij staat op 3 m afstand van de perceelgrens en er wordt gebruik gemaakt van een standaard spuittechniek;
2. geen sloot om boomgaard; eerste bomenrij staat op 3 m afstand van de perceelgrens en er wordt gebruik gemaakt van een standaard spuittechniek, er staat een windhaag op de perceelgrens;
3. geen sloot om boomgaard; eerste bomenrij staat op 3 m afstand van de perceelgrens en er wordt gebruik gemaakt van een standaard spuittechniek, er staat een windhaag op de perceelgrens en een tweede haag op 4 m afstand op bebouwingszone (of een houtwal);
4. geen sloot om boomgaard; eerste bomenrij staat op 3 m afstand van de perceelgrens en er wordt gebruik gemaakt van een standaard spuittechniek, er staat een wintergroene windhaag op de perceelgrens
5. geen sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT75);
6. geen sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT75), er staat een windhaag op de perceelgrens;
7. geen sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT75), er staat een dubbele windhaag of houtwal op de perceelgrens
8. geen sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT75), er staat een wintergroene windhaag op de perceelgrens
9. een sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT90);
10. een sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT90), er staat een windhaag op de perceelgrens;
11. een sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT90), er staat een dubbele windhaag of houtwal op de perceelgrens
12. een sloot om de boomgaard, er wordt gebruik gemaakt van een driftarme spuittechniek (DRT90), er staat een wintergroene windhaag op de perceelgrens.

Afbeelding 12: 12 praktijksituaties die zijn berekend in het WUR-rapport uit 2015 (bron: WUR rapport 2015)

Praktijk situatie	Teeltvrije zone [m]	Spuittechniek	Windhaag	0-3 m		3-6 m	
				Kale boom	Volblad	Kale boom	Volblad
1	3	Standaard	Nee	35	30	35	30
2	3	Standaard	Ja	25	5	25	10
3	3	Standaard	Twee	15	5 ¹⁾	15	5 ¹⁾
4	3	Standaard	Groen	15	5	15	5
5	3	DRT75	Nee	30	20	25	15
6	3	DRT75	Ja	20	5	15	5
7	3	DRT75	Twee	5 ¹⁾	5 ¹⁾	5 ¹⁾	5 ¹⁾
8	3	DRT	Groen	5	5	5	5
9	3	DRT90	Nee	25	15	15	10
10	3	DRT90	Ja	15	5	5	5
11	3	DRT90	Twee	5 ¹⁾	5 ¹⁾	5 ¹⁾	5 ¹⁾
12	3	DRT90	Groen	5	5	5	5

¹⁾ een dubbele windhaag of houtwal heeft ook ruimte nodig, 5 m wil zeggen direct achter haag is geen overschrijding

Afbeelding 13: benodigde afstand vanaf de laatste bomenrij in meters om in de kale boom en in de volblad situatie voor de stof Captan geen overschrijding te krijgen van het dermale blootstellingseindpunt van 100%, bij de hoogten 0-3 m en 3-6 m (bron: WUR rapport 2015)

Windhagen werken driftreducerend

Windhagen aan de rand van een perceel kunnen de hoeveelheid drift aanzienlijk beperken. De driftreductie varieert van 90% in de volbladsituatie tot 70% bij een kale boomsituatie. Verder verlopen de bespuitingen vanwege een haag en de filterende werking ervan efficiënter voor de teler, omdat de drift meer binnen het te bespuiten gebied blijft en er zo meer druppels op de bomen en vruchten terechtkomen. Tussen de zuidelijke grens van het woonperceel (van de voormalige bedrijfswoning en

de noordzijde van het agrarische perceel met bomen is een groene haag aanwezig van zo'n 1,5 meter dikte en 3 meter hoogte (zie foto's bij afbeeldingen 14 en 15). Deze haag is gesitueerd op het woonperceel.

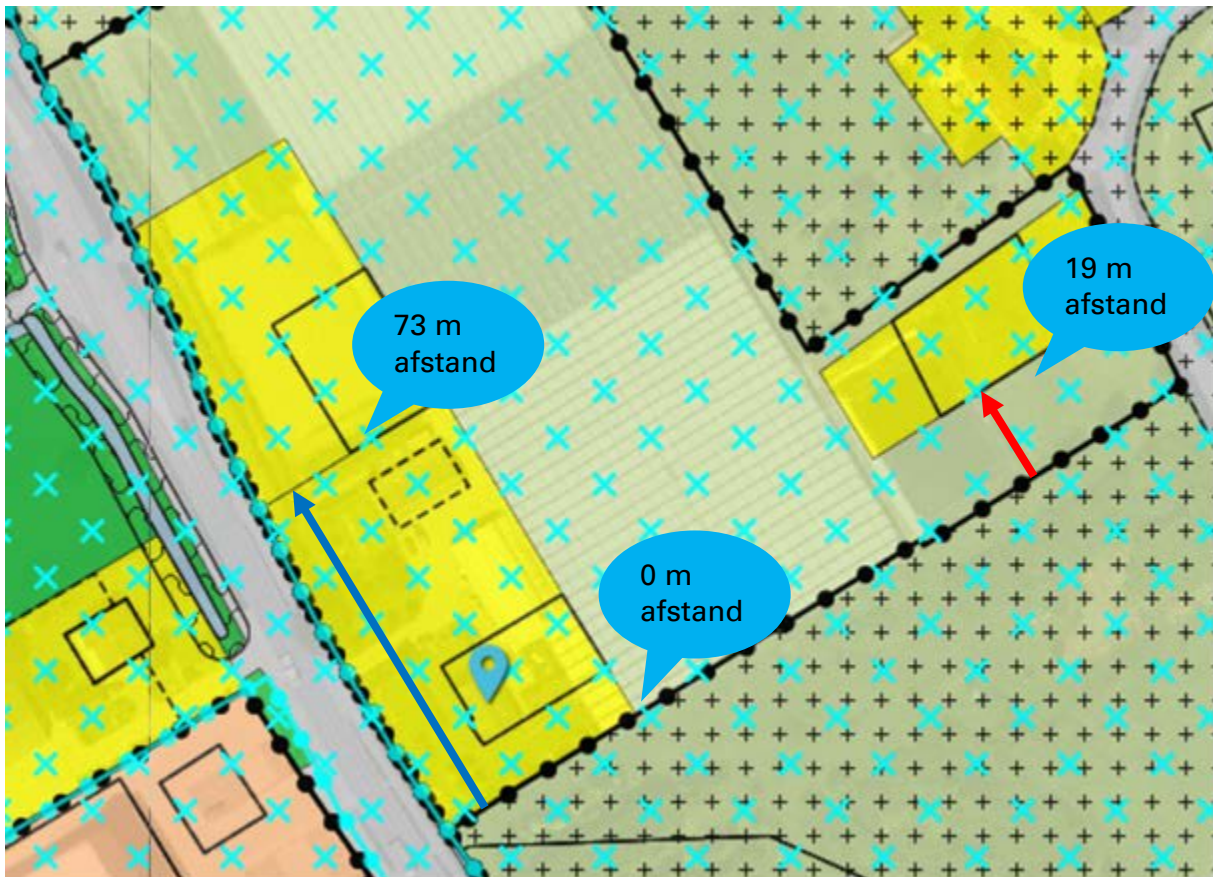
Afbeeldingen 14 en 15: foto's van groene haag tussen woonperceel en agrarisch perceel

3.1.2 Beoordeling en toepassing op situatie woonbestemming en agrarisch perceel

De kortste afstand vanaf de rand van het agrarisch perceel met bomen (agrarische bestemmingsvlak) tot aan de grens van de bestemming 'Wonen' van de voormalige bedrijfswoning is 0 meter (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl). De overige afstanden zijn respectievelijk 73 meter en 19 meter.

Afbeelding 16: afstanden vanaf agrarisch bestemmingsvlak tot bestemmingvlak Wonen

Omdat de bomen op basis van het bestemmingsplan in principe tot aan de perceelsgrens – grens agrarisch bestemmingsvlak – mogen worden gesitueerd, moet worden uitgegaan van deze grens. De kortste afstand is 0 meter en is tevens het worstcase-scenario. Dit betreft de situatie van de huidige bedrijfswoning.

3.2 Gewijzigde wetgeving

Op 1 januari 2018 is het Activiteitenbesluit milieubeheer⁶ gewijzigd ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij open teelten. Voor alle open teelten worden de eisen aan driftreducerende maatregelen verscherpt en op het gehele perceel van toepassing verklaard, in plaats van de eerste 14 meter vanaf de insteek van een oppervlaktewaterlichaam dat voorheen gold. Met deze maatregelen wordt onder meer de emissie van gewasbeschermingsmiddelen naar de omgeving (zoals omwonenden) beperkt in plaats van alleen naar het water. Hoewel de meeste telers al veelvuldig driftreducerende spuittechnieken toepassen, dient er vanaf voornoemde datum verplicht een driftreductie van ten minste 75% te worden bereikt voor het gehele perceel.

De situatie ter plaatse, rekening houdend met de verplichting om minimaal 75% driftreductie te halen vanaf 1 januari 2018, is te vergelijken met situatie 8 (spuittechniek DRT75) van de situaties die de WUR heeft onderzocht (zie de tabellen bij afbeeldingen 12 en 13). Daarnaast is er een groene windhaag aanwezig op rand van het woonperceel.

⁶ Stb. 2017, 449

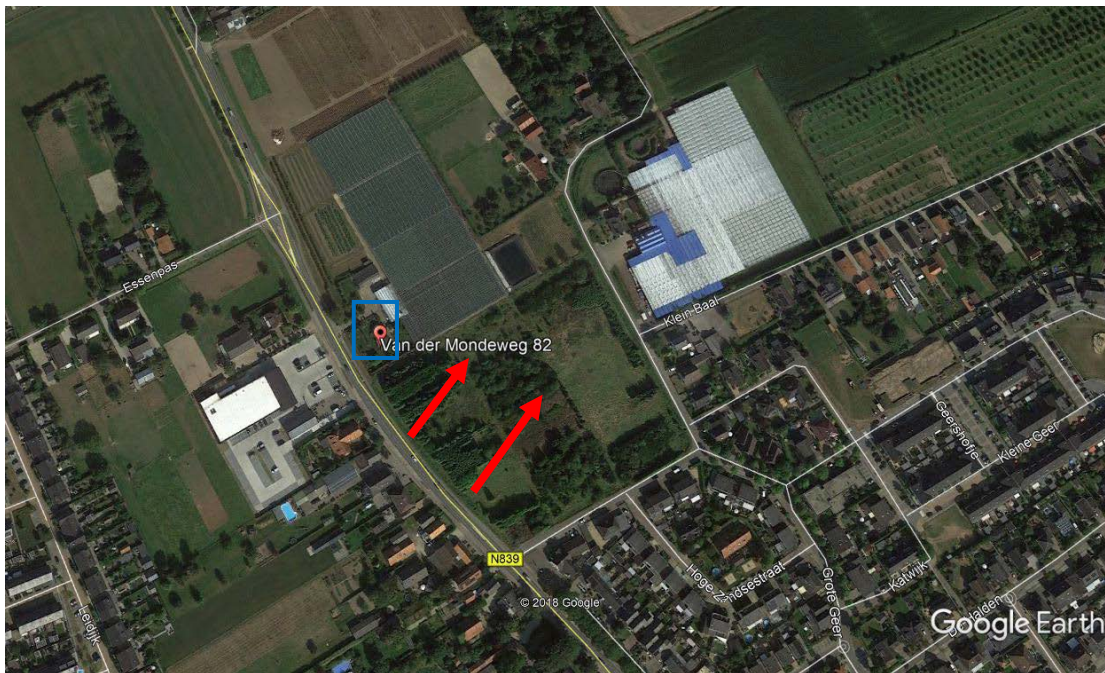
De hierbij aangegeven veiligheidsafstanden zijn (zie afbeelding 13):

Drift op hoogte 0-3 m: 5 meter bij een kale boom situatie
Drift op hoogte 0-3 m: 5 meter bij een volblad situatie
Drift op hoogte 3-6 m: 5 meter bij een kale boom situatie
Drift op hoogte 3-6 m: 5 meter bij een volblad situatie.

De kortste afstand tussen de grens van de woonbestemming en het agrarische perceel is, zoals eerder vermeld, 0 meter. Deze afstand is gezien de hiervoor genoemde veiligheidsafstanden van 5 meter bij alle hoogten, niet voldoende in het kader van een goed woon- en leefklimaat. De overige afstanden zijn respectievelijk 73 meter en 19 meter. Deze afstanden zijn ruim voldoende in het kader van een goed woon- en leefklimaat.

Stap 4 Overheersende windrichting

In verband met mogelijke verwaaiing van spuitvloeistof is tevens de overheersende windrichting van belang. Voor de periode juni 2011 – augustus 2016 blijkt dat bij het dichtstbijzijnde meetstation Doornenburg de west-zuidwestelijke windrichting de meest voorkomende is (bron: Windfinder.com). Gezien de noordelijke ligging van de woonpercelen is de kans op verwaaiing van drift richting het woonperceel van de voormalige agrarische bedrijfswoning klein te noemen (zie afbeelding 13). Zeker gezien de windhaag die op de grens van het agrarische perceel met bomen en de woning is gesitueerd.

Afbeelding 17: uitsnede luchtfoto met aangegeven west-zuidwestelijke richting (woning bij blauwe knop)

4. Nader onderzoek verantwoorde afstand

Zoals in par. 3.1.2 is onderzocht is de kortste afstand tussen het woonperceel van de voormalige agrarische bedrijfswoning en de grens van het agrarische perceel 0 meter. Deze afstand is gezien de in par. 3.2 genoemde veiligheidsafstanden onvoldoende in het kader van een goed woon- en leefklimaat, gezien de aangegeven veiligheidsafstand van 5 meter bij alle spuihoogten.

Bij praktijksituatie 8 uit de tabel bij afbeelding 16 is er sprake van een enkele groene haag die tevens dicht en bladhoudend is in de winter (coniferenhaag). Onder de daar aangegeven omstandigheden volstaat een afstand van 5 meter vanaf de grens van het agrarische perceel tot aan de grens van de woonbestemming. Gezien de feitelijke afstand van 0 meter is er onder die omstandigheden geen sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In hoofdstuk 5 wordt aangegeven hoe dit opgelost kan worden.

5. Borging in bestemmingsplan

Zoals eerder is vermeld dient bij de vaststelling van het bestemmingsplan te worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt in dat de bedrijfsvoering van de fruitteler niet mag worden belemmerd door de beoogde woningen (bestemmingsvlak 'Wonen') en dat ter plaatse van de woonpercelen een goed woon- en leefklimaat aanwezig dient te zijn.

Zoals beschreven onder stap 3 blijkt dat bij een afstand van 5 meter vanaf het agrarische bestemmingsvlak tot aan de grens van het bestemmingsvlak 'Wonen' bij de toepassing van het meest toxische middel en met een 3 meter hoge, in de winter groenblijvende haag, op de grens van het agrarische perceel, sprake is van een goede ruimtelijke ordening in de zin van de Wro. Bij voornoemde afstand is er sprake van een goed woon- en leefklimaat voor de bewoners en kan de (toekomstige) teler zijn bedrijfsactiviteiten uitvoeren zonder dat hij in zijn bedrijfsvoering wordt beperkt.

Geadviseerd wordt om de eerste 5 meter – gemeten vanaf het agrarische bestemmingsvlak - van het woonperceel dat thans bestemd is als Wonen te wijzigen in de bestemming 'Agrarisch met waarden – Oeverwallen' of Groen. Dit gedeelte kan dan gebruikt worden als groene bufferzone.

Er staat reeds een haag op de perceelsgrens van het woonperceel van de voormalige agrarische bedrijfswoning. De instandhouding van deze haag is echter niet geborgd in het wijzigingsplan. Vertaald naar het wijzigingsplan betekent dit dat de haag moet worden aangegeven op de verbeelding van het bestemmingsplan. Geadviseerd wordt om op de grens van het gehele woonperceel een 3 meter hoge en groene haag aan te planten en in stand te houden (voor het gedeelte waar dit nog niet geheel aanwezig is). Coniferen zijn hiervoor geschikt, maar dat mag ook een andere dichte boomsoort zijn. De realisatie en de instandhouding van de haag is belangrijk en kan via een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan worden afgedwongen⁷.

Hierbij kan gedacht worden aan de volgende planregel in het wijzigingsplan:

“de planologische omzetting van de voormalige agrarische bedrijfswoning is slechts toegestaan indien een in de winter dichte en groenblijvende haag wordt aangebracht en in stand wordt gehouden, met een minimale hoogte van 3 m op de grens van het woonperceel, zoals aangeduid ter plaatse van de aanduiding 'Groen'.

Zoals eerder is vermeld kunnen windhagen de hoeveelheid drift aanzienlijk beperken. De driftreductie varieert van 90% in de volbladsituatie tot 70% bij een kale boomsituatie. Onder de hiervoor genoemde omstandigheden, wordt de kans zeer klein geacht dat er drift in de tuin of de woonruimtes terecht komt. Er is derhalve sprake van een goede ruimtelijke ordening onder de hiervoor aangegeven omstandigheden.

Aldus opgemaakt op 29 januari 2018

H.H. Harberink

⁷ ABRS 4 mei 2016, no. 201506413/1/R2, r.o. 5.1